

čl. 17. Zakona je tri godine. Po odredbi pak čl. 21. Zakona zastarni rok za usluge prijevoza i prijenosa iznosi dvije godine. Kako je tužiteljeva tražbina nastala 3. XI 1964, a tužitelj je ustao tužbom 5. IV 1967. to je protekao dvogodišnji zastarni rok, pa je sud morao uvažanjem tuženikova prigovora tužbu odbiti, i tužitelja po čl. 143. ZPP obvezati da naknadi tuženiku parnični trošak.

Protiv presude prvostepenog suda žali se tužitelj. Drugostepeni sud je našao da je žalba osnovana, pa ju je uvažio i ukinuo prvostepenu presudu, a predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno raspravljanje iz ovih razloga:

U konkretnom slučaju radi se o potraživanju tužitelja kao špeditera iz ugovora o prijevozu koji je sklopio s tuženikom, drugom privrednom organizacijom, dakle o potraživanju koje se ima smatrati da se temelji na ugovoru zaključenom u okviru poslovne djelatnosti stranaka, i koje kao takvo zastarjeva u smislu čl. 17 cit. Zakona za tri godine.

Dosljedno tome ima se uzeti da utuženo potraživanje nije zastarjelo, jer je usluga koje se naknada utužuje bila izvršena u XI mjesecu 1964, a ova tužba bila je podignuta 6. IV 1967.

Iz navedenih razloga valjalo je žalbu kao osnovanu uvažiti, a pobijanu presudu ukinuti time da prvostepeni sud u nastavku postupka utvrdi osnovanost utuženog potraživanja. Ovo iz razloga jer je tuženik pored prigovora zastare u svojim prigovorima naveo da mu nije poznato zbog čega bi imao platiti tužitelju utuženi iznos.

N. P.

VIŠI PRIVRED SUD SRH

Drugostepena presuda od 21. III 1968.

Vijeće: Dr Ernest Vajić, dr Vladimir Borić, Branko Lovrečki

Carinski postupak - Ako primalac primi robu od carinarnice bez sastavljanja zapisnika o šteti, nastaje prekluzija njegovog zahtjeva prema carinarnici - Prekluzija nastaje i u slučaju kad je primaocu i carinskom službeniku bilo poznato da postoji manjak, pa su unatoč tome sporazumno odustali od sastavljanja zapisnika

Tužitelj je špediter, a tuženik je Država SFRJ /Uprava carina/.

Tužitelj je naveo da je uvoznom carinskom deklaracijom br.6409 od 10. X 1966. g. ocarinjena roba u povratku za uvoznika, a carinsku deklaraciju podnio je tužitelj kao špediter. On tvrdi da je na carinarnici utvrđen manjak od jednog ženskog sakoa i jedne ženske suknje od kozijeg velura, ali da je skladištar Carinarnice Split molio da se o tome ne sastavlja zapisnik, već da se pokuša stvar urediti s uvoznikom, a ako to ne uspije, da će sam štetu platiti. Nakon toga je tužitelj pokušao ishoditi od uvoznika da ne traži naknadu manjka, ali u tome nije uspio, već ga je ovaj teretio za manjak, pa traži od tuženika da mu nadoknadi svotu koju je u ime naknade manjka platio uvozniku.

Tuženik je prigovorio da je predao tužitelju spornu robu, i da ju je ovaj nakon izvršenog carinskog postupka preuzeo bez prigovora. Zbog toga tužitelj ne može isticati nikakav zahtjev protiv carinarnice u vezi s manjkom robe u ocarinjenoj pošiljci, i ne može od tuženika tražiti naknadu na neki drugi način utvrđene štete. Predložio je stoga da se tužitelj odbije sa zahtjevom tužbe i presudi na naknadu parničnog troška.

Pobijanom presudom odbijen je zahtjev tužbe.

U obrazloženju presude navedeno je da sud na temelju provedenih dokaza smatra utvrđenim da je doista postojao od tužitelja navedeni manjak u spornoj pošiljci. No unatoč tome tužitelj ne može naknadu za taj manjak tražiti od tuženika, jer iz iskaza preslušanih svjedoka proizlazi da je tuženikov skladištar preuzeo obvezu da će osobno naknaditi tužitelju odnosnu štetu, i da se tužitelj u vezi s tim odrekao prava da načini s tuženikom zapisnik o utvrđenom manjku.

Presudu pobija žalbom tužitelj zbog žalbenih razloga pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava.

U obrazloženju žalbe navedeno je da je pogrešan zaključak prvostepenog suda da tuženik nije dužan naknaditi utvrđenu štetu zbog toga jer da se tužitelj odrekao prava da s tuženikom načini zapisnik o utvrđenome manjku. U prvostepenom postupku utvrđeno je da tužitelj sporni dio robe nije primio, i da se vodi krivični postupak protiv bivšeg tuženikovog skladištara Bukarica Mile radi spornog manjka. Zbog toga tuženik u svakom slučaju odgovara tužitelju za utvrđeni manjak.

Predložio je, da se pobijana presuda preinači, zahtjevu tužbe u cijelosti udovolji i tuženik presudi na naknadu parničnog troška u prvom i u drugom stepenu.

Drugostepeni sud je žalbu odbio iz slijedećih razloga:

U smislu odredaba članova 63. i sl. Carinskog zakona /S.L. 24/59, 16/65/ carinarnica je dužna zapisnički utvrditi stanje robe, ako ustanovi da se stvarno stanje ne slaže s podacima o deklaraciji u pogledu količine, kakvoće ili vrijednosti robe. Protiv takvog utvrdjenja carinarnice podnositelj deklaracije može podnijeti prigovore o kojima rješava prvostepena carinarnica - s pravom žalbe na Upravu carina. U tom će se postupku onda točno utvrditi stanje robe.

U konkretnom slučaju sve ovo nije bilo izvršeno, već je na temelju izvida carinskog revizora naprotiv utvrdjeno da su sve carinske radnje pravilno izvršene, da je predmetna roba preuzeta iz carinskog skladišta bez prigovora, i da nije bio načinjen nikakav zapisnik koji bi se odnosio na količinu robe.

Po mišljenju drugostepenog suda samo takav zapisnik koji je načinjen sa carinarnicom o stanju robe može biti temelj za isticanje zahtjeva protiv carinarnice za naknadu štete koja je nastala gubitko robe u toku carinskog postupka.

Kako tužitelj ni ne tvrdi da je tražio zapisničko utvrdjenje manjka, to iz citiranog propisa slijedi da je nastupila prekluzija u pogledu njegovog prava da stavlja bilo kakav zahtjev prema tuženiku s naslova manjka. Ovo tim prije što je tužitelj z n a o da postoji manjak, te je unatoč tome bez prigovora potpisao zapisnik iz čega nužno slijedi zaključak da se o d r e k a o odštetnog zahtjeva prema tuženiku.

N. P.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 14. IV 1969

Vijeće: dr Ernest Vajić, dr Dušan Arneri, Branko Lovrečki

Zakašnjela isporuka robe - Snašanje povećanih troškova prijevoza prouzrokovanih zakašnjelom isporukom - Ove troškove snosi prodavalac premda je kupac zakašnjelu isporuku primio bez prigovora

Tužitelj je prodavalac, a tuženik je kupac robe. Tužitelj u tužbi navodi da mu tuženik odbija platiti dio kupovnine za robu koju mu je tužitelj isporučio.